Ч. 167 (13.115). Львів, неділя 31. липня 1932. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чи Польща опинилася на роздоріжу?

Уваги про польську закордонну політику.

V. ДЕМОНСТРАТИВНИЙ ХАРАКТЕР ПАКТУ НЕАГРЕСІЇ З РОСІЄЮ. — ВИСНОВКИ.

„Значіння пакту можна сформулувати в одному реченню: акт додатній, поважні практичні можливости і багато дипльоматичних таємниць". Так характеризує пакт неагресії Польщі з СРСР, підписаний 25 ц. м. у Москві, варшавський „Роботнік" з 27 ц. м., і ми змодифікуємо цю характеристику так: акт ані додатній ані відємний, щонайменше високо сумнівні якінебудь фактичні можливости і — справді — аж забагато дипльоматичних таємниць, як на такий один документ! Тому, що цей останній момент у порівнанні з двома першими таки найцікавіший — та єдино суттєвий! — почнемо „від кінця".

Отже центральним пунктом тої „дипльоматичної тайни" є питання, чому цей пакт неагресії підписала лише Польща й СРСР — без Франції і без Румунії? Пакт неагресії між Францією і Рад. Росією вже кілька місяців тому підписаний, але з виразним застереженням, що він наче вартість тільки з моментом підписання аналогічного пакту Польщею і Румунією. Про те, що Румунія відтягається від підписання такого пакту і що спір за Бесарабію є мабуть радше формальною притокою, а фактичною причиною такого опірного становища є мабуть інспірація Франції (вонаж могла у міжчасі „роздуматись" у звязку з розвитком франко-німецьких відносин у напрямку тісного порозуміння з протирадянським вістрям!) — ми вже свого часу писали. Фактом є, що спершу читали ми, що Польща переговорює з більшовиками разом з Румунією і разом з нею умову підпише або ні, — а потім почули, що умова поміж Польщею і СРСР сепаратно парафанована. Тоді читали ми знову пояснення, що це лише парафа, бо підписання пакту послідує разом з Румунією. Нині пакт уже підписаний — теж без Румунії — і чуємо лише, що ратифікація того пакту прийде аж після того, як приступить до нього Румунія! Щож на те Румунія? Румунська преса повна гірких докорів під адресою свого польського союзника! Ці докори такі поважні, що і міністр Залеський в окремому інтервю і всі буквально польські часописи вважають за доцільне вспокоювати Румунію та запевнювати її про свою приязнь і союзницьку вірність, — а проте все воно вкупі не всилі розвіяти вражіння, що тут щось не в порядку. Не може бути „все в порядку", коли півофіціяльний парисьний „Ле Тан" пригадує Польщі її інтерес зберігати ненарушним союз з Румунією та стверджує, що міжнародня прилюдна опінія була „заскочена" підписанням того польсько-совітського пакту. „Не вважаючи на привичну у тому органі велику стриманість в осудах і стилю, статтяк „Ле Тану" дає вичути невдоволення, з яким у Франції стрінули підписання нашого пакту..." („Газ. Варш." з 29. VII.).

„Дипльоматичну таємність" пакту неагресії дуже влучно окреслив один чільний варшавський журналіст, дуже зорієнтований у таких справах, у недавній розмові з автором цих рядків: коли — мовляв — Франція страшенно бажала собі такого пакту, Польща до нього не квапилася; коли ж тепер Франція до нього не спішиться, Польща такий пакт мерщій підписала... І тепер без винятку польська преса прийняла його підписання з найбільшим признанням і вдоволенням. Санаційно-полковницький „Курер Поранни" вважає пакт неагресії „заборолом миру на Сході Европи", „визначним дипльоматичним актом" та „поважним конструкторським чинником мира у світі" („Курер Пор." з 26. VII.). Прихильний голос органу ППС ми вже цитували. Та найбільш захоплено висловлюються про той пакт ендеки: „Газета Варшавська" аж у двох вступних статтях: „Пакт польсько-російський" і „Ще про пакт з Росією" (з 27 і 29 VII) аргументує доцільність петрифікації доброзичливих мирних відносин з Росією (СРСР), пощирости вказуючи м. і. також на „нову, українську, проблему, небезпечну по своїй суті для обох держав" та добачуючи в протикомуністичному характері уряду фон Папена та в віби фільбольшевицьких тенденціях французької лівиці — найкращі підстави для польсько-російського зближення.

Щодо практичної вартости того пакту, то про неї досить влучно висловився згаданий „Курер Поранни", який звертає увагу, що „про вартість того пакту рішать обі сторони, коли схотять мирово інтерпретувати його й виконувати". Саме в інтерпретації і добрій волі виконання уся суть! А ця інтерпретація може бути найріжнороднiша. Так напр. 2. стаття тої умови передбачує не давати безпосередньої ані посередньої помочі третій державі, яка нападе на одну з підписуючих сторін. 3. стаття доповнює повище зобовязання новим зобовязанням, що ні одна з підписуючих сторін не заключить ніякого порозуміння, яке булоб агресивно-вороже супроти другої сторони. Але ось 4. стаття застерігається, що цей пакт не обмежує міжнародніх прав і зобовязань, які випливають з умов, заключених з третіми державами уже перед тим кожною з підписуючих сторін. З тих трьох есенціональних точок ясно, що передусім треба би предложити тексти польсько-французької і польсько-румунської військово-політичної конвенцій та — ще швидше — повний текст рапальської і берлінської німецько-радянської умови!

Міністр Залеський каже, що теперішній пакт неагресії є вже „четвертим ланцюхом, яким звязує Польщу й СРСР": першим був риський мир, другим пакт Келльоґа, третім протокол Літвінова, а — нині — четвертим оцей пакт. Але є нoторійною правдою, що чим більше умов, з яких кожна дальша покликується на попередні, тим більше сумнівів за тривкість і вартість умови засадничої: бо навіщож інакше було би турбуватися вічно новими „ґарантіями", якщо первісна ґарантія булаб відразу достаточною?!

Зате безперечною правдою є, що цей останній крок польської закордонної політики є **демонстрацією** проти останніх спроб французько-німецького порозуміння, та зокрема проти льозанської умови і — куліс тої умови. Нема ніякого сумніву, що цим сепаратним виступом Польща підкреслює назовні свою нехіть до всіх концепцій протисовітського бльоку й маніфестує ще раз свій протинімецький фронт. Зовсім теж льоґічно і слушно розумують ті польські публіцисти, які в охочій позиції пп. Літвінових і Крестінських до всіх таких пактів з Польщею добачують і страх перед одностайним протикомуністичним фронтом Европи і зріст недовіря до свого німецького союзника.

З того погляду, як така політична демонстрація, пакт неагресії Польщі з СРСР має дійсно поважне значіння. Але від демонстрації до виломання себе з системи, яка є підвалиною екзистенції, є страшенно далека і важка дорога. Заступити теж союз із Францією та Румунією союзом з більшовицькою Росією — це взагалі не є ніяка дилема й ніякий вибір! Тому в такій площині „самостійности" польської політики не можна розглядати. Але тому, що і версайська система тріщить, і односторонній протинімецький франко-польський союз хитається, і нема на його місце чого поставити, — тому саме ситуація є складна і прикра і тому у польській опінії є цей нинішній хаос і неспокій.

Реєструємо всі ці факти тому, що вони відносяться до ділянки, яка не є і не може бути нам байдужою. Франко-німецько-польські відносини це не є справа західної чи середньої Европи. Уклад західних і середніх европейських сил переформовується по лінії їхнього відношення до — европейського Сходу. Сумуючи факти й писані та устні, доступні для нас, інформації, дошукуємося у них такого льоґічного звязку, який дозволяв би доходити до якогось льоґічного висновку, що мусів би стати підставою для **української** політики.

Нині для такого **остаточного** висновку ще зашвидко, нині відносини надто пливкі і процес формування нового укладу сил надто хаотичний, дарма, що одночасно ці події йдуть семимилевою ходою. Колиж польська преса хоче згори дошукуватись у таких аналітичних міркуваннях і реєстрації фактів на сторінках української преси якихось спеціяльних тенденцій, якоїсь „віри в недалекий катаклізм" („Українські політичні рахунки", „Газ. Льв." з 1. ц. м.) чи „Заінтересування для фон-папенівських плянів Німеччини" („Проблеми польської політики крізь призму „Діла"", „Слово П." з 26. м. м.) — то це звичайне непорозуміння, через яке даремне польські публіцисти розливають полемічне чорнило. Замісць полемізувати з нами, як то ми собі представляємо польську закордонну політику й ситуацію, у якій вона опинилася, — та чому ми так а не інакше на неї дивимося, — краще булоб, щоби польські публіцисти самі подбали про зясування тої політики urbi et orbi та — самим собі.

І. Кедрин.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Wyciąg z protokułu wspólnego z dnia 14 lipca 1932 r. Sąd okręgowy Wydział VI. 1. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 149 czasopisma „Dilo" z daty Lwów, dnia 9 lipca 1932 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 441/32, po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, na posiedzeniu niejawnem w dniu 14 lipca 1932 postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 8 lipca 1932 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Dilo" Nr. 149 z daty Lwów dnia 9 lipca 1932 r. zawierającego w artykule pt. „Pro podiji u liskomu powiti" od słów „Perwisnoju pryczynoju" do słów „cilomu powiti", od słów „odyn zi" do słów „u mene"; od słów „tymczasom" do słów „K. Ustryk", cechy przestępstwa z § 308 uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 uk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. — Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu rozsiewaniem nieprawdziwych wiadomości o zajściach w powiecie leskim, zaniepokoić bezpieczeństwo publiczne. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: A. Jagodziński wr. Protokulant: Dr. Gleich wr. Za zgodność: sekretarz S. Padhorodeski w. r.

Провінціональні вибори в Манітобі.

Велика перемога фармерського уряду Брекена.
(Лист з Канади).

I.

Вінніпеґ, у червні 1932.

Ніяка інша подія не відбилася таким широким відгомоном по цілій Канаді, як недавні вибори до провінціональн. сойму в Манітобі, що відбулися дня 16. ц. м. при живій участи цілого населення. На вислід цих виборів тому чекали всі так нетерпеливо, що поза своїм місцевим значінням вони мали стати показчиком загальних політичних настроїв у цілій західній Канаді.

За останніх десять літ, себто повні дві каденції, керма правління Манітоби була в руках прогресивного (фармерського) уряду, на чолі якого стояв Іван Брекен, бувший ректор манітобської рільничої академії. Був це уряд строго діловий, який не признавав ніякої партійної політики й особливу увагу присвячував розвиткові хліборобства, як основної продукції провінції. За його правління збудували в Манітобі тисячі миль нових добрих доріг, висушили сотки тисяч акрів мочарів, завели зразкову службу публичного здоровля, уреґулювали в практичний спосіб справу продукції і продажі алькогольних напитків, ухвалили постійні місячні платні для вдовиць і старців і т. д. і т. д. А коли загальна економічна кріза стала сильніше доскулювати населенню, ухвалений ще перед двома роками закон про залагоду довгів (Debt Adjusment Act) приніс мораторію для всіх власників землі й міських реальностей, що не були в силі відповісти своїм фінансовим зобовязанням.

З уваги на такий стан річей опозиція консерватистів у манітобськім парляменті, провідником яких був від літ полковник Ф. Тейлор, адвокат з Портедж Па Прері, опинилася в доволі трудному положенні. В минулих роках вона пробувала дискредитувати уряд Брекена при помочі закидів корупції і марнотравства. Всі памятають ще справу водопадів Сімох Сестер, які в р. 1927 манітобський уряд відпустив на дуже корисних для себе умовинах на 30 літ Вінніпеґській Електричній Компанії. Опозиція закинула тоді премієрові Брекенові, що він, мовляв, зрадив народні інтереси й за хабаря віддав ті водопади приватній спілці, замість експльоатувати їх коштом провінції. Не чекаючи довго, Брекен призначив окрему слідчу комісію Royal Commision для провірки справи, яка завізвала полковника Тейлора перевести доказ правди. Це Тейлорові зовсім не вдалося, а в додатку він стягнув на себе й на цілу опозицію неприхильність загалу, бо слідство коштувало приблизно 50 тисяч долярів.

Подібно невдачно для опозиції закінчилася недавно справа електричної стації в Брендоні, яку купив провінціональний уряд від одної приватної спілки за суму 1,200.000 долярів. Не зважаючи на те, що незалежний арбітражний комітет знавців оцінив згадану стацію на 1,400.000 долярів, опозиція закричала, що уряд заплатив за неї 400.000 долярів за багато. Кілька тижнів пізніше один американський синдикат оферував за ту саму стацію 1,400.000 долярів (себто 200 тисяч більше) і зложив відразу завдаток у сумі 50 тисяч долярів!

Бачучи, що цим шляхом вона нікуди не зайде, консервативна партія Манітоби рішила піти слідами своєї старшої посестри, федеральної консервативної партії, яка в 1930 році захопила у свої руки керму цілої домінії. Свою перемогу здобули тоді консерватисти виключно при помочі шумних обітниць, що, мовляв, після приходу до влади вони негайно усунуть безробіття, піднесуть ціни на рільничі продукти і зроблять багатьох інших, головно економічних, чудес.

Манітобські консерватисти вхопилися тепер подібної зброї і з виборчих плятформ посипалися обильно консервативні обіцянки скорого привернення загального добробуту. Одначе цим разом їм не повелося, бо досвід останніх двох літ виказав недвозначно повну безсильність консервативного уряду в Оттаві супроти світової економічної стихії. Бож справді, коли часи в 1930 р. були вже доволі погані, то сьогодні вони стали щонайменше на 100 проц. гірші, до чого у значній мірі причинилася нерозумна митна політика федерального уряду.

Згідно з цим вислід манітобських виборів був просто фатальний для консервативної опозиції полковника Тейлора. Замість 15 місць (на всіх 55), якими ця опозиція диспонувала у старім соймі, вона здобула цим разом лише 10 мандатів; ліберально-фармерський бльок премієра здобув 36 мандатів, незалежна Партія Праці 5, а двох вибрано незалежних кандидатів. У двох виборчих округах, Ди Пес і Руперт Ленд, що лежать на далекій півночі, вибори відбудуться аж 16. липня, одначе їх вислід не може вже змінити положення.

Іван Королевич.

—o—

По присуді Ґорґулова.

Париж, ПАТ. Як відомо, в середу 27. липня ц. р. суд присяглих засудив більшістю 10 голосів проти 2 вбивника през. Думера — Ґорґулова на кару смерти. Ґорґулов по оголошенні присуду заявив, що його добре імя не буде заплямлене, бо він був добрим російським жовніром і боровся теж за Францію. Тому просив, аби його розстріляли, а не посилали під топір ґільотини.

ЧИ ФРАНКО ПОВИНЕН МАТИ НАГРОБНИК? Хто каже, що так, нехай пішле жертву до „Центробанку“ на вкладку ч. 9003. (чекове конто ч. 143,467; дописати: „На будову нагробника Франка“).

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 31. ЛИПНЯ 1932.

ОЛ. АКВИНСЬКИЙ. 5)

З ЯПОНСЬКОГО ДОМУ.

ТАЙНИ АЗІЇ.

IV.

Мене кличуть на долину, у велику салю. Вчасний ранок. Така несподівана візита щонайменше дивує мене.

В одному куточку, пустої зрештою салі, сидить Соледад. Вона, здається, плакала, бо в одній руці нервово затискає вогку хусточку.

— Що вам, Соледад?

— Він хоче їхати — прошепотіла крізь сльози.

— Чому так нежданo, без причини.

— Не знаю. Саме це хвилює мене, що не знаю.

— Проте подає якісь причини?

— Все, що він каже до мене, неправда! Він такий чудний! Ви навіть не знаєте. Він може бути мовчазний, замкнений в собі, просто ворожий.

— Та таки щось вам мусів казати.

Соледад збірає думки. Їй важко думати від великого хвилювання. Нарешті щось пригадала собі:

— Казав, що має діла в Японії і мусить тамки їхати.

— Вас забірає зі собою?

— Саме ні — хитає своєю смаглявою голiвкою.

Тепер я дивуюся дуже і не знаю, що казати. Соледад хлипає тихенько.

— Я саме й прийшла до вас із тим — говорить заспокоївшися дещо — побалакайте з ним, він може вас послухає.

— Добре Соледад, побалакаю. Заспокійтеся.

Кажу це тільки так, про неї, але ні на хвилину не вірю в успіх моєї місії. Акіра справді чудний якийсь.

— Вибачте Соледад, що вас спитаю... Може це вам неприємно... Може це щось надто особисте... Але мені конче треба це знати. Чому їде він тількищ сам один? Що робитимете ви, коли він виїде? Чи ви не питали в нього?

Соледад тепер уся в думках. Сльози присохли на личку, уста оживилися. Очи кружають несупокійно навколо салі, але нічого не добачують. Бо Соледад думає:

— Чим довше думаю, тим менше розумію — вона знову хитає головою. — Він казав, що я повинна залишитись, бо... вона вагається. Те, що має на кінчику язика надто маловажне, може й глупе, смішне, навіщо казати? Але я настоюю.

— Чому? Як кажете?

— Бо каже, що... мені подабається Париж..., вона здвигає раменами і дивиться у вікно. — Чи не смішно це?

— Може він заздрить? — питаю тепер тихенько.

Соледад не зразу розуміє. Вона спершу довго дивиться на мене своїми широко розкритими, вогкими очима. — А потім нараз:

— Алеж ні! Ніколи! Ви хіба жартуєте. Така думка зовсім не подібна на нього.

Так, ця думка справді абсурдна. Якжеж я сам не подумав... Встаю з місця, вирішую випитати самого Акіру.

— Ходім! — кажу до неї.

— Ні, ви йдіть самі до нього — прохає Соледад.

Я стрічаю його страшенно занятого. Він перевертає цілу купу проспектів ріжних корабельних ліній, „бедекусів“ і розписів поїздів. Мовчки прохає мене сісти. Він тепер машинально перегортає сторінки якогось проспекту, але моя приявність бентежить його. Він думає про можливу ціль мого приходу і догадується всього. Спровола очі його підходять до гори і він усміхається тепер до мене, трохи силувано, але чемно.

— Ви бачили Соледад? — питає, а усмішка не сходить з його вуст.

— Дорогий Акіра, що з вами, чому хочете покинути Париж?

Мені хочеться сказати відразу про ціль мого приходу, а разом з тим надати словам тон свобідної конфіденціональности та приязни.

Акіра робить клопітну міну.

— Ну, а чогож мені не їхати? — а коли я не відповідаю,

— Чи Париж дім мій? Чи тут моя батьківщина? Приїхав, подивився, покоштував і „Сайонара“.*)

— Не треба жартувати, дорогий. Коли ви самі, вільно вам робити, що завгодно..., але Соледад...

— О о, Соледад!

Акіра стає справді поважний і морщить брови. — Чи їй тут недобре? Вона створена для Парижа!

— Не кажіть цього, Акіра! Вам невільно так казати! Ви повинні думати про неї. Перш за все про неї!

Його вуста викривляє навпів злобна, навпів згірдлива усмішка.

— Можете її запевнити, що подбаю за неї. Я вже навіть балакав...

— Мовчіть, Акіра! Як смієте! Я зовсім не про те... Чи Соледад є тільки безвільним обєктом, яким можна розпоряджатися після своєї вподоби?

Акіра сміється саркастично.

— Може станете мені казати про сентименти? Про якісь сентиментальні обовязки супроти жінки, що про них пишуть ваші романи? Про жертву життя, енергії, обовязку для жіночої примхи? Ніколи! — Акіра робить великий жест руками. Він стає поважний, дуже поважний.

Проти волі стаюся сентиментальним:

— Не знаю, що по вашому зветься обовязком супроти жінки, але коли зводиться він тільки до матеріяльного її забезпечення, то він справді, надто вже вузький і невідповідальний. Чи люди тільки мертві механізми без душі і чуття?

(Продовження буде.)

*) Японське прощання.

Вартости церковного обєднання.

II.

Виказавши недостачу у правосл. церкві потрібної дисципліни, передсоборна комісія вказала різні способи до її піднесення. Напевне ці способи будуть ухвалені Церковним Собором, якщо він коли відбудеться. Одначе наперед можна сміло сказати, що дисципліни — „цього хліба щоденного" — православна церква в Польщі, будучи незединаною, не здобуде; ухвали Собору, коли тільки він відбудеться, залишуться такими-ж нежиттєвими, як і ухвали соборів давніших, тепер уже забутих, — виленського 1509 р., київського 1627 р. і т. д., або постанови різних „кращих церковних представників," про котрі (постанови) говорить передсоборна комісія.

Чому це так? — Тому саме, що нинішній стан православної церкви в Польщі не є явищем випадковим, перехідним, або льокальним. Він, на жаль, випливає з природи річей. Церковний розкол між Сходом і Заходом не був чимсь іншим, як тільки порушенням церковної дисципліни. Хоч богослови східні від початку намагалися, як і тепер намагаються, виправдати його різними доказами віри й обряду, але дійсна пружина й остаточна мета цих доказів узасаднити, що константинопільський патріярх, а з ним ціла східня церква, не обовязані підлягати Апостольській Столиці, як зверхній церковній владі. З ходом часу східня церква пішла дальше в напрямку порушення дисципліни: як гриби по …ному дощі повстають так звані „автокефалії". „Автокефалія" — яке слово в перекладі значить: „сам собі голова" — власне є вилімом з послуху свому зверхникові, унезалежнення від нього. Тому ніколи вона не твориться з ініціятиви материньої церкви, а звичайно зустрічає її міцний опір, веде з нею завзяту боротьбу, підпадає навіть під „виклятття". І все це так довго, поки зверхник материньої церкви не одержить у формі сатисфакції якої концесії, або поки не змусить його уступити сила фактів. Тож навіть нині константинопільська церква не зняла „анатеми", проголошеної болгарам за автокефалію, як рівнож церква московська і декотрі інші ще не визнали автокефалії польської.

Творення нових і дрібних автокефалій, себто дальший розпад дисципліни у східній церкві, зустрічає єдину реальну перешкоду — волю політичного зверхника: царя, султана, гетьмана, короля, президента... Церковну єдність і дисципліну таким чином піддержує політична влада, — очевидно, остільки, оскільки вона знаходить це для себе потрібним. Так було давніше, так залишиться й тепер. Нині, наприклад, єдність православних християн у Палестині обороняє... верховний комісар Палестини, — англієць, котрого віра нам незнана, а може бути навіть жидівською. Єдністю автокефальної церкви антіохійської раніше опікувалися турки, нині-ж — представник французького уряду; єдністю православної церкви в Польщі — уряд Річи Посполитої...

Тепер православна церква в Польщі є една, бо її єдности хоче уряд. Але колиб воєводи одержали наказ поставитись до справ її так, як вони ставляться до штундівців, то напевне в короткому часі витворилось би в Польщі більше автокефальних православних церков, ніж тепер істнує в ній православних дієцезій. Очевидно, не забракло би при цьому і взаємних „анатем", на котрі московська єрархія така щедра. Навіть нині, не зважаючи на неприяючі політичні умовини, істнує в Польщі православна група так зв. „богданівців", котрі не визнають теперішньої правосл. польської єрархії та легковажать собі її „анатему". Є навіть і монастирі, де авторитет варшавського митрополита дуже сумнівний, а в кожному разі — проблематичний.

Яка булаб доля православія в Польщі, колиб його єдністю й авторитетом єрархії не опікувався світський уряд, можна гадати на підставі того, що ми бачимо в СРСР. Єдина московська церква там розбилася на кілька незалежних, що взаємно одна одну поборюють і виклинають, але в своїй суті тотожних церков, а саме: тихонівську (три незалежні угрупування) — сергіяни, григоріяни й автономісти), синодальну, „живу", антонінівську... Колиб більшовики своїм переслідуванням віри не ставили перешкод для релігійного питання; колиб вони не робили ріжниці між „льояльними" сергіянами і його „нельояльними" противниками, то ділення московського православія в межах СРСР на дрібніші незалежні організації наступилоб, без сумніву, дальше. І кінчилось би на тому, що ми бачимо в так зв. московській старовірській церкві, де згідно з приповідкою: „що голова — то закон, що баба — то статут".

Ось фактичний стан східньої православної церкви незединаної.

Прот. П. Табінський.

(Кінець буде.)

—o—

З польської преси.

З історії укр.-польських взаємин 1921-3 рр.

Причинки гр. Ст. Лося до статті о. Тита Войнаровського.

На статтю о. Тита Войнаровського в 151 ч. „Діла" п. з. „Спроба польсько-українського замирення в 1921 році" відповів довгою статтею у щоденнику „Дзєнь Польскі" з дня 19. липня п. з. „Сапере аудо!" гр. Ст. Лось, що дав почин до дискусії на цю тему своєю брошурою п. з. „Про конструктивну політику на Червоній Русі". З огляду на становище п. Ст. Лося, як колишнього радника міністерства закордонних справ і радника амбасади у Льондоні та одного з головних учасників тогочасних подій, вважаємо, що варта познайомити наших читачів із цією статтею.

Гр. Лось каже, що коли справа Східної Галичини доходила у літі 1921 р. до рішучої розвязки по лінії польських намірів, перепоною було тільки становище Льойда Джорджа, що обстоював зєднання Сх. Галичини із територією б. Росії. У липні 1921 Конференція Амбасадорів приняла постанову, що еміграційний уряд За-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 31. ЛИПНЯ 1932.

ХОЗЕ ОРТЕҐА І. ҐАССЕТ. 3)

Примітивізм та історія.

(Із книжки „Бунт мас".)

(Докінчення).

У двох попередніх фейлетонах з дня 29 і 30. липня трапилась прикра друкарська помилка. Прізвище перекладчика попало на місце автора, залишившись автоматично із фейлетону з дня 28-го.

Подібні речі, тільки з протилежного боку, можна сказати про фашизм. Ані більшовики ані фашизм не йдуть з духом часу; вони не втягли в себе всієї минувшини відповідно скороченої — а це-ж необхідна умовина, щоби перемогти її. З минувшиною не можна боротись у весь ріст свого тіла. Минувшину перемагає будуччина тим, що проглитає її. Коли щонебудь залишається з одної в другій, тоді ця друга пропала.

Більшовизм і фашизм це два фальшиві світанки; за ними не йде ранок, тільки старий день, що приходив уже аж надто часто. Це повороти до варварства. І така доля жде всі рухи, занадто прості, що починають кулачний бій із тою, або іншою частиною минувшини, замісць її завсім засимілювати в своїм поході вперед.

Нема сумніву, що лібералізм 19-го віку мусить упасти переможений. Але фашист, що заявляє себе антилібералом не всилі перемогти його. Люди були ліберальні ще перед лібералізмом. А коли зараз лібералізм вийшов переможцем, то його перемога повторятиметься невпинно, або все — лібералізм і антилібералізм — скінчиться руїною Европи. Існує невблаганна хронольогія життя. У ній лібералізм находиться на пізнішому місці, ніж антилібералізм, а це значить, що він більше „життєвим", так само, як карабіна більше „озброєна", ніж спис.

На перший погляд видається, що кожне становище „проти чогось" приходить пізніше, ніж саме те „щось", тому, що воно означає реакцію на це щось, отже домагається як льогічного засновку вже його істнування. Тимчасом те нове в кожному „анті" вичерпується пустими рухами заперечування і його позитивний зміст це тільки — старовина. Коли хтось заявляє, що є проти Петра, то в позитивній формі означає це те, що він заявляється за світом, в якому не було би Петра. А такий світ істнував, заки Петро прийшов на світ. Противник Петра замість стати часово поза Петром, стає перед ним; він каже собі пускати ще раз цілу фільму від того перейденого вже світом місця, і появу Петра на ній показує немилосерно з протилежного кінця.

У такому процесі „анті" діється те саме, що в леґенді про Конфуція, який зовсім природно прийшов на світ після свого батька, але — о, чудо! — мав уже тоді 80 літ, тоді, як його творець мав тільки 30. Якесь „анті" це ніщо інше, як звичайне, порожнє „ні".

Було би дуже просто, якби ми звичайним „ні" могли похоронити минувшину. Одначе минувшина у своїй природі це поворотний дух-примара. Коли її проганяємо, вона вертається назад неминуче. Тому порадити собі з нею можна тільки тоді, коли не позбуваємось її, коли рахуємось із нею, вдивляємось у неї, не сходимо їй із дороги, коротко: коли йдемо з духом часу й якнайживіше відчуваємо історичні обставини.

Минувшина має свої права, своє власне право. Хто не слухає їх, до того вона приходить, щоби домагатись цього права і домагається його навіть у таких ситуаціях де не має права. У деякому відношенні лібералізм має за собою правду і ми мусимо йому її признати на віки вічні. Та не має він за собою цілої правди і там, де він помиляється, треба йому її заперечити. Европа мусить зі свого лібералізму зберігти те, що в ньому сутнє; тільки з таким застереженням вона може його перемогти.

Те, що ми сказали тут про фашизм і більшовизм, було тільки посереднє у звязку із несвоєчасними їх рисами. На нашу думку все те, що нині бере верх має такі самі ознаки анахронізму. Тому, що нині панує масова людина і тільки змагання, що виходять від неї і мають на собі тавро її примітивізму можуть чванитись наглядною перемогою. Полишаємо на боці справжній внутрішній зміст обох цих течій і питання про вічну боротьбу між державним переворотом і розвитком. Підкреслюємо тільки ту рису, що революція та еволюція це явища історичні, а не анахроністичні.

Політично ми тут невідповідальні, бо нас цікавлять глибші шари явищ, ніж політика та її суперечки. Консерватист належить до маси не менш, як радикал і ріжниця між ними, зрештою дуже поверховна в кожній добі, зовсім не суперечить фактові, що вони виводять себе від спільного пня — від збунтованого народу.

Европа не має перед собою надії, коли її долю не візьмуть у руки справді сучасні люди, що відчувають живчик усієї історичної минувшини, знають рівень сучасного життя і з відразою відкидають усі архаїчні та примітивні жести. Нам треба повного ланцюга історичних подій, коли хочемо оминути його тут, щоби не попасти в них.

•

Три століття панувала Европа над світом, а тепер уже не знає, чи ще панує і чи далі пануватиме над ним. Та непроглядна скількість подій, витворена історичною дійсністю нашої доби і про яку стільки нині говорять це, нема сумніву, у найкращому випадку — прибільшене явище. Тому ще раз треба пригадати, що коли ми думаємо про життя, по волі чи неволі, прибільшуємо його явища.

Не кажу, що панування Европи кінчиться, тільки, що від якогось часу вона має поважні сумніви щодо свого нинішнього та завтрішнього володіння. Із цим звязаний відповідний настрій серед інших народів усієї землі: непевність, чи над нами хтось панує. І для них теж це неясне.

Европа створила загальнообовязкові норми, які доказали свою силу та живучість протягом століть. Ці норми ні трохи не найкращі, але вони доцільні, як довго нема або не видко інших. Хто хоче їх зломити, мусить створити нові. Тимчасом „народи-маси" заявляють, що та система норм, однозначна із европейською цивілізацією, нині пережилась; а проте вони не всилі створити іншої, не знають від чого зачинати і проводять час на примхах.

Коли якийсь володар відходить, тоді першим наслідком є факт, що ті, які лишаються, завдяки довершеному бунтові, стоять бездільно без життєвої програми.

Переклав М. Р.

хідньо-Української Республики це не уряд і не можна вважати його представником населення Сх. Галичини. Від тоді вже фактично польський уряд виграв Сх. Галичину для себе, а проте хотів — каже п. Лось — ще безпосереднього порозуміння з українцями.

„Цей наш успіх не тільки полагоджував галицьку справу, але ще й скидав нам із наших пліч тягар у справах іще неполаднаних, шлеській і виленській. Отже не було тут ні гри (з польського боку) ні ризика, а була чесна та совісна спроба закінчити братовбийчу боротьбу мирно без переможців і переможених, з пошаною для чести та інтересів обох сторін“.

„Віра в Антанту“.

„Д-р Петрушевич відкинув польські проекти „а лїміне“. Є інколи ситуації, коли честь каже радше згинути, ніж входити у перемови і жест князя Понятовського житиме вічно у повній пошані поляків. Ми рахувались тоді з тим, що і д-р Петрушевич у безнадійній ситуації схоче тільки Богові віддати прапор суверенної „Західньої України“. Якби так зробив, ми зрозуміли би його становище і ніякий поляк напевно голосу проти нього не підняв би. Але д-р Петрушевич і західньо-український уряд ні трохи не мотивували свого негативного становища до наших пропозицій тим, що тільки Богові хотять віддати довірену їм незалежність Західньої України. Вони закрили себе своєю некомпетенцією, бо „згідно зі статтею 91 сен-жерменського трактату суверенність західньо-української республики належить до Найвищої Ради“. Спіритус мовенс поведінки уряду зах.-укр. республики був тоді почвірний льоялізм супроти Англії, Франції, Італії та Японії. Таких мотивів не сподівались ми у Варшаві.

„Небавком після тої единої хіба в історії людства відповіди, д-р Петрушевич перейшов на большевицьке утримання. Є це неминуче закінчення карієри для кожного українського політика, що не йде за своєю національно-державною рацією, за любовою для свого народу, тільки за ненавистю до Польщі“.

„Сентимент фальшивим дорадником“.

...„Вводити у політику сентимент завсіди шкідливо, а ще шкідливіше тоді, коли сентимент є з природи низький і негативний... Подія з р. 1921 виїмково яскрава, але не едина; у 1924 р. та сама ненависть до поляків казала українцям звести на нівець польську спробу створення вищої української школи, а цього року ще не дозволила їм узяти участь у Східних Торгах, де могли би показати, що є поважним економічним чинником у місті, яке вважають своєю столицею і в краю, який уважають своїм рідним краєм“.

„Це не значить, що почини галицьких (автор скрізь уживає дивоглядної назви „червоно-руських“! — Ред.) українців подиктовані ненавистю до Польщі, завсіди шкодили Польщі, або щоби ми, знаючи психіку українських провідників, не могли надавати напрям цим починам по своїй вподобі. Безоглядне признання д-ром Петрушевичем суверенности великих держав над Сх. Галичиною було для нас досить цінне, бо ми в березні 1923 р. домагались від цих держав, щоби вони покінчили із фікцією буцім-то їхньої суверенности, а ще раніше підчас соймових виборів у 1922 р., коли українські націоналісти могли при загальнім голосуванні дістати більш як 25 мандатів, що не було би для нас вигідне. Досить було, що з польського боку поінформували довірочно „західньо-український уряд“ у Відні, що ми не маємо нічого проти участи українських націоналістів у виборах і ми бажали би бачити у Варшаві уповажених вибранців українського громадянства у Галичині, щоби д-р Петрушевич наказав бойкот виборів. Наслідком цього було, що в березні 1923 р. український національний табор не мав на широкому світі ніякого легітимованого представництва, яке могло би обмежити „суверенність“ Найвищої Ради“.

„Нині з українського боку чуємо щораз частіше голоси критики супроти поведінки власних політиків і добре, що воно так. О. прал. Войнаровський каже повну правду, що доля народів залежить у великій мірі від їх політичних провідників, від уміння передбачувати і від належної та вірної оцінки ними політичної ситуації“.

Автор статті висловлює бажання, щоби прийшов момент, коли польські політики засядуть за „спільний стіл“ з українськими, щоби поговорити без ненависти про „конкретні, ясно зясовані та обома сторонами шановані інтереси“.

— Як і досі, в отій цілій історично-політичній дискусії, обмежуємося до обективного зреферування повищого ще одного голосу, стримуючись від усяких власних коментарів.

Міжнародна вистава летунської пошти.

Данціг, липень.

Казкові килими, якими перелітали колись діточі герої, перемінилися неждано у крилаті літаки, круглобокі воздухоплави, яким не страшні воздушні простори, ні океани. В одній хвилині переносять новини з одної півкулі на другу, єднаючи людей. Вистава в Данціґу дає докладний огляд розвою летунської почти й всього того, що з нею вяжеться. Шість великих саль у старому монастирі оо. Францішканів заліплених щільно почтовими значками, лістівками та копертами з рідкими стампілями. В 7-ій салі: моделі літаків, воздухоплавів і летунського приладдя. Дуже цікаві збірки данціґських марок. Є теж усякі проєкти, мальовані й рисовані тушем.

Німецька державна почта показує всі летунські марки, видані в 1922—3 році, після цього начіплювані нові, так, як мінялася вартість валюти. Проф. Кірхер виставив дві картини які зображують „Цеппеліна“ при вимні почти з російським криголомом „Малигіном“, у полярній подорожі. Подорож ця почалася 24 липня 1931 року у Фрідріхсгафен, йшла через Ленінград до Нової Землі. Воздухоплав мав тоді почти на 150 кг. й виміняв її у Землі Франц Йосифа. При першій їзді пароплаву „Бремен“ у 1929 році вистрілили літаком почту, яка вже за 40 хвилин була доручена в Брокліні. Ця подія відбилася теж у почтових значках.

Бічні вітрини вказують цілий ряд картин, що охоплюють історію летунства. Перед нашими очима пересуваються старинні мрії людства про опанування повітря, рисунки Леонарда да Вінчі, перші спроби бальнів Монгольфіє, летунські Ліліенталя, і поволі доводять нас до успіхів теперішніх часів. Повітряну почту ввели щойно 1912 р. Червона, шовкова почтова торбинка еспанської почти є згадкою з часів невдалих спроб заведення поспішних посилок уночі. Перший літак попав у мряку й загинув підчас лету в 1929 році на лінії Тенеріфа—Берлін. Дальше йдуть збірки: Греції, Ліхтенштайну, Люксенбургу, Австрії від 1922—25 року, Єгипту, Мексику й полудневої Африки.

Після тих державних збірок йдуть приватні, незвичайно цінні зразки, як наприклад: Е. Петерсіліє з Оснабрік (збірка марок з лету Цеппеліна).

Вже у передвоєнних часах, 1912 році, зорґанізувала німецька почта посилки Цеппеліном і від цього часу відкривається нове поле для філятелістів. Хоча в роках 1914—18, настала перерва у цих посилках, його місце перебрали воєнні летуни, які викидували почту на місце призначення. Версальський договір знищив усі німецькі воздухоплави; щойно нововибудований „Цеппелін“ наладнав посилки в 1924 році. Його плянові подорожі через континент і море вказали світові нову можливість скорих і певних посилок. Німеччина та інші держави, через які переїздить „Цеппелін“, видали спеціяльні марки для пересилок. Всю цю історію читаємо ми з численних марок, фотографій і часописних вирізків.

Рахманов з Варшави виставляє бальонову почту в Польщі. Ґаскель з Анґлії подає збірки марок з усіх частин світа й має деякі зразки неоціненої вартости: два листи зі значками Hawker Alcocks Колюмбія 1919, пять з Єгипту, перший лет Багдад-Дельгі 1919 і т. д. З австралійських летів є один дуже рідкий зразок, з лету капітана Гаррі Батлера через залив св. Вінкентія, анґлійські раритети: карти „Дейлі-Ґрафік“, стампілі з летів Гамеля, з 1912 р., чорні стампілі „Дейлі-Мейль“ окружного лету і т. д.

Збірка Е. Верцінґера з Базель, дає дуже цікаву історію полярних летів. Навіть ляіки стоять довго перед вітринами та вичитують часописні вирізки про славні лети: Амундзена, Бирда, „Норґе“, „Італії“ (між ними одинокий істнуючий аркуш півурядового почтового значка з контрольною стампілею).

Листи ратункової експедиції з підводного судна „Навтіліюс“, трьох гидропляніє „До X I,“ „II“ і „III“, лист з лету, італійського мін. Бальбо, рідкі ракетні лети: тощо. Із менше замітних збірок цікава збірка д-ра Ніренштайна з Відня. З трансатлянтійських перелетів: листи Чемберліна й Левіна, Бирда, Лефевра, історичні власноручні листівки ґрафа Цеппеліна з 1909 року, воєнна та бальонова почта Франції з 1870 року, голубина почта з Нової Зеляндії, листи з експедиції Нобіле й Амундзена. Далі листівки й листи з твердині Перемишль підчас облоги в світовій війні, лист з Перу, з першою маркою 1927 року. Збірка ця дістала найвищу нагороду „Zeppelin Eckener-Preis“.

Г. Собецкі з Відня виставляє спеціяльно австрійські рідкости: 1) Бальонова почта від 1903—17 р. 2) Перемишль — летунська почта: листівка з першого лету з твердині, підчас першої облоги листівка летуна Шіндлера з останнього лету з російською стампілею, дві бальонові листівки з стампілею віденського арсеналу.

3) Воєнна лінія Відень-Київ, листівки з київськими стампілями.

4) Перші австрійські лети від 1922 р., листівки австрійського аеро-клюбу. 5) Лети Цеппеліна. Японська почта з 1919 року, з Токіо до Осаки, дальше йдуть історичні летунські документи аерофілятелістика й преса.

В 7-ій великій салі поміщені всякі моделі літаків, ракет, воздухоплавів, із варстатів: Альбатрос, Гайнке з Варнемінде, Юнкерс з Дессав, Фоке-Вульф із Бремен, Сіменс Гальске Спандав, Дорніє Фрідріхсгафен, Гамбурґ-Америка Лінії, Люфт-Ганза та інші.

Крім бляшаних моделів є модель летунської пристані, багато легкопадів, почтові торбинки, на яких у 5-ьох головних мовах написане прохання, щоби той, хто найде її, відніс до почтового уряду.

Є теж шовкова матерія, якою обволікається Цеппелін, його частини кістяка та ріжні прилади до міряння висоти, густоти повітря, тиснення і т. д.

Ось і вистава у загальнім начерку.

Яр. Мандюкова.

—o—

Світова телеґр. та радієва конференція у Мадриті

З початком вересня ц. р. збереться у Мадриті одна з найбільших конференцій, які до цього часу відбувалися у справах телеґрафії та радія. В урочистому відкритті конференції два 3. вересня візьмуть участь делеґати держав цілого світа. Конференція займеться головно справами технічної натури, а справи програмові будуть обговорені постільки, поскільки вони звязані з технікою. Праці конференції тріватимуть два з половиною місяця, себто протягнуться до половини листопада. На руки ґенерального секретаря конференції вплинуло вже 3.000 внесків, зголошених з ріжних країн усіх частин світа.

Хоч істнує в Женеві постійно Міжнародня Радієва Унія, конференція у Мадриті займеться всіми справами з галузі радіофонічної техніки, які можуть знайти конкретну розвязку лише при тісній співпраці міністерств почт та телеґрафів, яким підлягають радієві товариства. Назбиралося багато технічних радієвих справ, які чекають полагодження. Позитивне полагодження їх полекшить радієву співпрацю, а тим самим обмін творчих і культурних цінностей між поодинокими краями. Повстають щораз то нові стації, сила тих стацій постійно збільшується в просторі стає за тісно. Мадритська конференція може віддати світовій радіофонії величезні услуги.

Міжнародне радієве зближення завдячується ще тісніше завдяки ухвалі Радіофонічної Унії, яка останньо відбулася в Монтре. До цього часу до Міжнародньої Радіофонічної Унії належали тільки радієві підприємства европейських держав, а позаевропейські радіофонії співпрацювали з Унією лише доривочно, не маючи права голосу. Тепер члени Міжнародньої Радіофонічної Унії обмірковують справу тіснішого повязання позаевропейських радієвих товариств з Унією. Справа ця має бути остаточно полагоджена на наступному засіданні Міжнародньої Радіофонічної Унії. Коли дійде до позитивного полагодження справи, а є надія, що так буде, — то створилисяб нові можливости міжнародньої співпраці в області радія на плятформі далеко ширшій, як це було досі. Мадритська конференція та майбутня конференція Міжнародньої Радіофонічної Унії — це два двигуни, які можуть мати величезне значіння для радієвих товариств усіх частин світа.

Оголошення, оповістки, місцеві як і з провінції оголошуватимемо тільки за попередньою присилкою належитости. Незаплачені заздалегідь оголошення не будуть поміщені.

ОСТАННІ ВІСТИ

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА БІЛЯ ТЧЕВА.

Поспішний поїзд з Познання, який їхав з ...рогульковцями з ріжних міст Польщі на „свято моря“ в Гдині, вискочив з рейок біля Тчева в пятницю 29. липня ц. р. в год. 11.05 передпол. Слідство виявило, що головною причиною катастрофи була недозволена кількість вагонів, бо аж 11 замість 9, а до того поїзд їхав новобудованим залізничим шляхом. Наслідки катастрофи страшні. 6 вагонів вискочило з рейок, ...ві знищені. Катастрофа знищила залізничий шлях на довжині 800 метрів та потягнула за собою жертви в людях. Усіх ранених є 50 прогульковців, з них 13 дуже тяжко і їх негайно перевезено ратунковими поїздами, які наспіли з Тчева і Грудзьондза до шпиталю в Тчеві, де вони борються з життям. На місце катастрофи приїхала негайно слідча комісія з польської залізничої дирекції з Данцігу, а з міністерства комунікації з Варшави інспектор Ейсмонд. Направа залізничого тору скінчиться щойно в суботу. Покищо поїзди спрямовано другим залізничим тором.

НАРАДИ МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО У ВИЛЬНІ.

ВИЛЬНО, 29. 7. (ПАТ). В пятницю 27. липня ц. р. приїхав з Пікілішок до Вильна марш. Пілсудський витаний заступником воєводи Янковським. Пополудні відбулася в марш. Пілсудського довша конференція, на яку приїхали з Варшави заступник міністра закорд. справ полк. Бек, польський посол у Москві Патек і військовий аташе при польському посольстві у Москві полк. Ковалевський. Здогадуються, що на конференції обговорювали актуальні питання польської закордонної політики з приводу підписання пакту неагресії Польщі з СРСР.

ВІЙНА З ПОВСТАНЦЯМИ В БРАЗИЛІЇ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 29. 7. (ПАТ). Бразилійський уряд повів на широку мірку воєнну акцію з метою зломити повстанський рух у державі. Тому висллано один відділ війська з 10.000 ковбоїв, який наступає на повстанців з полудня від міста Ітапетінго. Знову відділи війська з Мінас Герез наступають на Сао Павльо, а див. піхотинців заняла долину Парагіба. Візвано повстанців, щоби зложили зброю. У кривавих сутичках з повстанцями в Сао Павльо тяжко поранено провідника урядових військ ген. Борже.

КРИВАВІ СУТИЧКИ В ВАШИНГТОНІ.

ВАШИНГТОН, 29. 7. (ПАТ). Комбатантів, себто амер. жовнірів з світової війни, які вже від кількох тижнів демонструють у Вашингтоні, щоби уряд виплатив їм приобіцяну ренту, розігнала вчора поліція з військом, вживаючи сльозних гранат і зброї. Підчас сутичок було ранених 50 людей, а багато є отроєних ґазами. При усуванні комбатантів військо знищило табір, усуваючи звідтіля наперед жінок і дітей.

СКАЖЕНИНА В БРІДСЬКОМУ ПОВІТІ.

БРОДИ, 29. 7. (ПАТ). Незважаючи на енерґійні заходи адміністраційної влади і ветеринарного лікаря, у полудневій частині брідського повіту шириться далі скаженина, тому, що не знищено хорих псів. І так у Янівцях скажений пес покусав 12-літнього хлопчину Степана Зарвалюка і кількох дітей. Знову у селі Немичі покусав пес Петра Бомчука. В селі Бортники покусав пес троє дітей, яких відвезено до шпиталю в Бродах. Теж у Заболотівцях хорий пес покусав учительку. Тому староство у Бродах приказано вистріляти всіх псів у полудневій частині брідського повіту, головно в селах Чехи, Янівцях, Немичі та інших.

НОВА АФЕРА В САМБОРІ.

Польська преса повідомляє, що в Самборі арештовано команданта ПКУ. капітана Зьомку і урядовця цієж повітової команди Денищача за великі надужиття з бранцями. Слідство виказало, що здоровим, здібним до війська видавано військові книжочки, де змінювано категорію „А“ на категорію „Ц“ і „Д“. В аферу замішаних багато людей.

ДЕМАРШ ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 29. 7. (ПАТ). Французький амбасадор у Берліні Франсоа Понсет відвідав нім. міністра заграничних справ Нойрата, якому виявив здивування французького уряду з приводу промови ген. генерала Шляйхера, який у своїй промові через радіо назвав політику Франції щодо розброєння лицемірною.

Німецька преса повідомляє, що більшість членів нім. кабінету осудила гостру промову ген. Шляйхера під адресою Франції тому, що вона не дається погодити зі становищем канцлера фон Папена і мін. закорд. справ Нойрата на французько-німецькі взаємини.

ПРИСУД МАДЯРСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

БУДАПЕШТ, 29. 7. (ПАТ). Воєнний суд засудив на кару смерти двох мадярських комуністів Селля і Фурета за те, що підготовляли на Мадярщині комуністичний переворот. Засуджений Салля признався, що на Мадярщині працював від комінтерну та був звязковим між мадяр. ком. партією, закордоном. Знову комуніст Фурет заявив, що був інструктором комуністичних ячейок на Мадярщині і за те діставав від комуністів місячну платню 230 пенго. Воєнний суд відкинув прохання засуджених їх помилування і тому присуд негайно виконано.

ЗАБОРОНА ДЕМОНСТРАЦІЙ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 29. 7. (ПАТ). В пятницю 29. липня ц. р. оголошено вечером розпорядок през. Гінденбурга, яким заборонено збори під голим небом і в замкнених льокалях та заборонено взагалі демонстрації. Розпорядок обовязує негайно по його оголошенню аж до 10. серпня ц. р. Метою цього розпорядку є довести до мирових переговорів політичних партій по виборах до парляменту, які відбудуться в неділю 31. липня ц. р., аби вибрати новий німецький уряд та дати відпочинок поліції.

Біржа.

Зерно і корми.

Пшениця двір. 23·00. Пшениця сел. 21·50. Жито двір. 17·25. Жито сел. 16·50. Ячмінь 16·00. Овес 15·00. Кукурудза рум. 20·25. Фасоля біла до 19·00. Фасоля краса до 27·00. Горох Вікторія 34·00. Горох пів Вікторія 24·00. Горох пільний 20·00. Бобик 18·00. Вика 19·50. Гречка 14·00. Лен 36·00. Коноплі 28·00. Лубін син. 14·08. Ріпак озим. 30·00. Просо 19·50. Сіно сол. 8·00. Солома прас 5·50. Грис жити. 8·75. Грис пшен. 9·00. Грис ячм 12·00 Манухи дін. 18·00.

Гроші.

Американський долар 8·89·50—8·90·00, канадійський долар 7·75·00—7·80·00, чеська корона 0·26·33—0·26·50, австрійський шілінг 0·00·00—0·00·00, румун. лей 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·80—0·35·10, швайцарський франк 1·72·80—1·73·20, фунт штерлінгів 32·00·00—32·50·00, радянський червінець 0·00—0·00, німецька марка 0·00·00—0·00·00

Золото: 20 корон 38·50·00—39·00·00, 20 франків 35·50·00—36·25·00, 20 німецьких марок 000·00·00—000·00·00 10 російських рублів 48·50·00—49·00·00.

Срібло: Австрійська корона 0·33·00—0·33·50, 5 австрійських корон 1·70·00—1·75·00, австрійський фльорен 0·80·00—0·85·00, російський рубель 1·45·00—1·50·00 копійки 0·70 75·00.

—o—

НОВИНКИ

— **Управа Народньої Лічниці** повідомляє, що Лічниця буде замкнена від 1. до 14. серпня ц. р.

— **Нові українські кооперативи.** Рішенням Дирекції РСУК з дня 30. червня 1932 принято в члени Т-ва такі кооперативи: 1) „Ощадність“, кооп. з обм. відпов., в Білівці, 2) „Християнська Єдність“, кзвуд., Завале (пов. Борщів), 3) „Районова Молочарня“, Чехи (пов. Броди), 4) госп.-кред. с-ка „Ощадність“, кзоп. Долпотів (пов. Калуш), 5) „Районова Молочарня“, кзов., Крогулець, 6) „Єдність“, кооп. з обм. відп., Заськівці, 7) Вишневецьке Кооп. Стов. Спож. „Зоря“ з відп. обм., Вишневець, 8) „Добробут“, коoп. з обм. відп., Обичі, 9) книгарня „Громада“, коoп. з відп. уд., Почаїв, 10) „Будучність“, кзов., Соснівка (пов. Кремянець), 11) „Районова Молочарня“, коoп. з обм. 2-раз. відп., Гайворонка (пов. Підгайці), 12) „Українська Райфайзенка“, коoп. з необмеж. відп., Нивиці (пов. Радехів), 13) „Сільська Каса“, коoп. з необм. відп., Новосілки (пов. Холм).

— **Даймо роботу українським ремісникам!** До нашої Редакції приходять українські ремісники, які жалуються, що в часі, коли вони не мають роботи, деякі наші установи і церкви у Львові віддають роботи бляхарські, столярські, слюсарські та інші не-українцям. Відноситься це до таких установ, як Ставропігія, Народній Дім і ін. Не маючи нині змоги цього закиду провірити в цілій повноті, обіцяємо до цієї справи ще повернути, а покищо кличемо до управ і виділів наших установ та взагалі до всіх наших людей: Давайте всякі роботи своїм людям, себто ремісникам-українцям!

— **Сокальське староство в справі сипання могил.** Тому, що в Сокальщині приходило інколи до непорозумінь при сипанні могил в честь полеглих, а були навіть випадки, що люди сипали могили в ночі, наражуючись на арештування, сокальське староство унормувало цю справу обіжником. В тому обіжнику староство повідомляє, що могили вільно висипати за дозволом громадського уряду, коли могила має станути на громадській площі, або за дозволом парохіяльного уряду, коли могила має станути на парох. площі. Обіжник дістали всі громади.

— **Проти дитячих садків.** Дрогобицьке староство заборонило вести дітoчі садки у Великім Бориславі (Борислав, Губичі, Баня Котівська) під притокою, що на них не було дозволу Шкільної Кураторії. Таксамо розвязало дітoчий садок в Раневичах під притокою, що в тому селі не вигас іще тиф, про який ніхто нічого не знає.

— **Напад „Стшельца“ і варта в Ґуштині.** Борщівське староство наказало, щоби селяни українці села Ґуштин держали щоденно в селі та на полі варту, зложену з 32 осіб. Село Ґуштин невелике, а в додатку на половину польське, так, що кожний українець мусить що 3-тій день виконувати варту. Селяни в числі 50 осіб прийшли з депутацією до Борщева і тут під проводом д-ра Володимира Чировського пішли до староства, щоби усунути вартування в часі теперішніх полевих робіт. Депутація не мала успіху, а склалися на це такі обставини: Один римо-католик з сусіднього села Чорнокінці женився з дівчиною українкою в Ґуштині. Цей жених, хоч римо-католик, є українцем, і він не запросив на весілля поляків. Коли про це дізналися ґуштинські „стшельци“, зараз заявили, що в заплату за це не допустять нікого з українців на весілля. Весілля це відбулося дня 26-го червня 1932. І дійсно, як лише наші хлопці йшли на весілля, то „стшельци“ свою погрозу виконали. Вислідок бійки двох хлопців важко покололи багнетами, так, що одного повезли до Чорткова до шпиталю на операцію. Не досить, що „стшельци“ побили наших хлопців, то місцеві поляки зробили з цього великий шум, мовляв, це українські соколи напали на „стшельців“ і їх важко побили. Це, очевидно, неправда. Але борщівське староство наложило обовязок на українців держати далі варту в селі, а війт українець мусів уступити...

— **Конфіскують шапки „українки“.** В селі Товстеньке, копичинецького повіту, в часі здвигу народу на стрілецькій могилі дня 20. червня ц. р., командант тамошнього постерунку Пилип Федина ловив хлопців, що були в шапках „українках“, переводив у них особисту ревізію, а при тім відривав з шапок вставлені трикутники з синього сукна. Таке зробив між іншим і двом селянам з села Жилинець, борщівського повіту, а саме: Ількові Данилюкові та Богданові Ґнутелеві.

— **Розвязування „Соколів“.** Борщівське староство розвязало товариство „Сокіл“ у Волківцях, повіт Борщів, тому, що трьох його членів чортківський суд засудив за те, що вони нібито належали до УВО. Проти розвязання „Сокола“ зроблено рекурс.

— **„Стражаки“ били, а поліцай притримував.** Повідомляють нас, що в неділю 24. ц. м. відбувся в селі Вовкові, пов. Львів, відпуст у тамошньому лат. костелі, на який вибралися м. н. деякі хлопці з Жиравки. Коли ті хлопці прийшли до Вовкова, став один постерунковий їх ревідувати таки на вулиці. Один з ревідованих проти цього запротестував, а тоді постерунковий покликав на поміч „стражаків“, які побили палками парубка Стефана Лиса (якому розбили голову) і Василя Ленартовича, обох з Жиравки. Діялося це все в присутности постерункового, який згаданого Лиса підчас побоїв „стражаками“ ще й притримував.

— **З Українського Наукового Інституту в Берліні** повідомляють, що в пятницю 29. ц. м. від-

бувся в салі Інституту виклад д-ра Д. Олянчина п. з „Місія шведського посла Ґотгарда фон Велінґ на Україні (грудень 1656 — січень 1657) на основі новонайденого опису подорожі".

— **Американські туристи.** Міністерство торговлі Злучених Держав у своїм звіті з 7. липня ц. р. виказує, що в 1931 р. американські туристи лишили 570 міліонів долярів у ріжних чужих краях, підчас коли в тім самім часі закордонні туристи у Злучених Державах лишили лише 112 міліонів долярів. Найбільше американських туристів виїхало в 1931 р. на вакації до Канади, де вони видали 239 міліонів долярів; у Франції 110 міліонів дол.; у Великій Британії 27 міліонів дол.; в Італії 16 міліонів пятьсот тисяч дол.; а в СРСР 10 міліонів дол. У згаданім році виїхало з Америки кораблями 239.343 туристів. А скільки виїхало їх наприклад своїми автомобілями до Канади, про це звіт не згадує. („Дітройт Нюс" з 7. VII. 1932).

— **Вільний приїзд для чоловіків американок.** Сенат у Вашинґтоні приняв законопроект, який має дозволити чужинецьким громадянам, чоловікам американських громадянок, на вільний приїзд і побут в Америці. Ця полекша була би тільки для тих чужинців що оженилися з американськими громадянками (ситизенками) найпізніше до 1. липня 1932 року. Такі можуть приїздити до Америки поза квотою. Інші, а саме ті, що вже оженяться після 1. липня цього року, можуть приїхати до Америки тільки в обсягу квоти, але і так матимуть першенство перед іншими.

— **Праця Леґіону для міліона людей.** З Ню Йорку повідомляють: Американський Леґіон саме викінчив кампанію, щоби добути працю для одного міліона безробітних, а тепер уже приготовляє другий наступ на безробіття. Дотеперішня кампанія йшла при злученій допомозі Американської Федерації Праці і Юнайтед Стейтс Емплоймент Сервис".

— **Муссоліні за вином і пивом.** Американець суддя Віктор Давлинг з Ню Йорку був 40 мінут на послуханні в італійського диктатора Муссолінія в Римі. Вони розмовляли між іншим і про прогібіцію. Муссоліні сказав: „Я замкнув в Італії 25.000 шинків за один рік. Алькоголь треба поборювати тверезістю і поміркованістю, але не прогібіцією. Прогібіція нічого не може досягти. Добре пиво і вино більше може добра зробити, як прогібіція".

— **Адміністрація В-ва „Укр. Заг. Енцикльопедія"** розіслала поштою 20. зшиток УЗЕ з усіми приналежними до II. тому ілюстраційними таблицями та мапами. Розсилка переплетеного II. тому УЗЕ почнеться в серпні за числами картотеки; тому просимо Вп. Передплатників не урґувати в тій справі Адміністрації УЗЕ, бо кожний дістане книжку в свій час. В-во спізнилося з випуском II. тому УЗЕ тільки через те, що багато наших громадян, котрі замовили УЗЕ, досі не заплатили передплати без огляду на кількократні пригадки. Вони чекають аж на судову принуку! Усіх Вп. Передплатників, котрі досі не вирівняли передплати на УЗЕ до II. тому включно, ще раз просимо зробити це негайно, щоби В-во могло почати видання III. тому УЗЕ. Від тих Вп. Передплатників, що вже заплатили, або до кінця жовтня заплатять належність за I. і II. томи УЗЕ, В-во приймає знижену передплату на **III. том УЗЕ, у висоті 60 зол., до кінця жовтня** 1932 р. — **В-во УЗЕ.** 126 1—2

— **Перший по 20 літах зїзд матуристів** — перших абсольвентів (обох відділів VIII. а і б. кляси) **філії укр. акад. ґімн. у Львові з р. 1912.** відбудеться у Львові в клясах тоїж ґімназії, себто в Народнім Домі дня 14. серпня 1932. в 15. год. попол. — Всіх П. Т. Товаришів та бувших П. Професорів просимо явитись. Письменні зголошення просимо пересилати на адресу: Карачевський Клим, суддя, Щирець к. Львова. — За уповноважених: 1) Д-р Дуткевич Остап, лікар ветер. у Бродах, 2) Карачевський Клим, суддя в Щирці, 3) Інж. Меркун Микола, Дубняни Чехослов., 4) Шередько Дмитро, суддя в Мор. Остраві. 125 1—2

Дописи.

БЛЮДНИКИ ПОВ. СТАНИСЛАВІВ. Дня 3-го липня ц. р. відбулося величаве кооперативно-просвітянське свято в селі Блюдниках, станиславівського повіту, при участи около чотирьох тисяч людей дооколишніх сіл. По відправленні Служби Божої вирушив похід сокільських гнізд з дооколичніх сіл на площу вправ. Свято відкрив місцевий парох о. Самотолка. До зібраних виголосив палку промову посол Кузик, який привитав зібраних від Української Парляментарної Репрезентації та від Пов. Союзу Кооператив в Рогатині та вказав на значіння таких кооперативно-просвітянських свят, які мають велике виховуюче завдання. Свято мало прегарний хід, вправи дітей шаблями, вправи дівчат серпами, масові вправи соколів і соколиць робили прегарне враження на гостей. Для влаштування цього свята вложили орґанізатори велику працю, а зокрема треба підчеркнути заслуги місцевого пароха о. Самотолки, начальника громади та п. Корчинського з Галича. Хори з Блюдник, Дорогова, Задуки показали наглядно гостям, як наше село під культурним оглядом поступає вперед. Хорами проводили диригенти селяни, а добір пісень був гарний і їх вишколення старанне. Приємно вражала на святі участь дітей. Варта би, щоби й інші села влаштовували такі свята.

ЯБЛОНІВ ПОВ. РОГАТИН. **(Ювилей читальні „Просвіти").** В селі Яблонові читальня „Просвіти" святкувала 25-ній ювилей свого існування дня 7-го липня ц. р. На свято явилося около 3.000 людей зі всіх дооколишніх сіл рогатинського і підгаєцького повітів. Свято почалося відправою Служби Божої, яку відслужив о. дек. Дубрович в асисті о. Іжака з Бурштина і о. Чопиця з Галича. По Службі Божій учасники пішли впорядкованим походом на цвинтар, де відправлено пан хиду по померших членах читальні. Опісля на площі читальні відбулася святочна академія. П. Даньків зложив привіт від Матірного Т-ва „Просвіта" і від філ. „Просвіти" в Підгайцях. Святочну промову виголосив посол Степан Кузик, який підчеркнув значіння свята та вказав на потребу ширити освіту в широких масах. Річеву і з запалом виголошену промову нагородили учасники свята довготреваючими оплесками. На академії співали хори місцевої читальні та з Заставча. Зібраним за участь у святі подякував п. Олекса Сухоребський

—o—

СПОРТ.

УКРАЇНА — II. СОКІЛ.

Змагання цих дружин за мистецтво А-кляси відбудуться в неділю 31. ц. м. на Цитаделі. Початок: год. 4.30 попол. Україні вистане ці змагання зремісувать, щоб могти потім змагатися з 4 чоловими дружинами за мистецтво округи.

МИСТЕЦТВА УСС.

Комунікат Українського Спортового Союзу.
(Субреферат копаного мяча).

До розгривок за мистецтво УСС львівської округи приступила ще одна дружина, а саме **„Тризуб"** Львів-Богданівка. На спільній конференції клюбів разом з субреферетом копаного мяча порішено допустити нову дружину ще в цьому сезоні до розгривок так, що тепер змагається за мистецтво шість дружин зі Львова і з поблизьких околиць. Календарець розгривок II. рунди, як також доповнення I. рунди, розльосовано так:

31. 7. Тризуб — Чорноморці.
5. 8. Мета — Тризуб.
14. 8. Тризуб — Мета; Чорноморці — Сокіл IV.
21. 8. Мета — Чорноморці; Тризуб — Дніпро; Сокіл IV. — У. Р. С. К.
28. 8. Тризуб — У. Р. С. К.
4. 9. Дніпро — Мета; Тризуб — Сокіл IV; Чорноморці — У. Р. С. К.
11. 9. Дніпро — Чорноморці; Сокіл IV. — Мета; У. Р. С. К. — Тризуб.
18. 9. Дніпро — Тризуб.
25. 9. У. Р. С. К. — Мета; Чорноморці — Тризуб; Сокіл IV. — Дніпро.
2. 10. Дніпро — У. Р. С. К.
9. 10. Сокіл IV. — Тризуб; Мета — У. Р. С. К.

Господарями є дружини, згадані в цьому календарі на першому місці. Провідникам дружин звертаємо ще раз увагу, що колеґію суддів повідомляється про місце і час розгривок тільки письменно щонайменше 3 дні наперед, навіть колиб дотичний суддя згодився на устні повідомлення. Господарі дружин обовязані також повідомити про місце і час змагань противну дружину і секретаря субреферату в цїли уміщення оповістки в пресі. Очевидно, кожна дружина може сама подати оповістку до преси, оскільки дотична редакція прийме оповістку до друку, особливо, коли нема вже часу звертатись до преси за посередництвом субреферату.

Субреферат копаного мяча: О. Г.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 29. VII. 1932. за масло експортове та десерове пріма 2·80 зол., за літру молока 16—17 сот., літру сметани 0·80 зол., копу яєць 3·60 зол.

Справлення помилки: Дня 28. VII. плачено масло 2·80 зл., а не 3·00, як було мильно поміщене у вчорашньому числі „Діла".

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр нечинний

Кіна.

АПОЛЬО: „Погорда смертю" і „Подорож довкола світа".
КАСІНО: „Боюся потовстіти" і „Любов козака".
КОПЕРНИК: „Мешканці моря" і „Заборонена пригода".
АТЛЯНТІК (давніше Лев) нечинне.
МАРУСЕНЬКА: „Мешканці моря" і „Заборонена пригода".
МІРАЖ: „Бастер Кітон проти Чарлі Чапліна".
ОАЗА: „Злочин".
ПАН: „Як пробудиться кохання".
ПАЛЯС: „Люди на становищі".
ПАСАЖ: „Заволена банда" та „Упир в опері".
ПРОМІНЬ: „Романс кадета".
СОНЦЕ: Через ферії нечинне.
СТИЛЕВЕ: „Жінка, що не забуде ніколи" і „Летун".
УТІХА: „Графиня Парижа" і комедія.
ХІМЕРА: „Шампанське життя" і „При блеску місяця".

—o—

Закордонне радіо.

Неділя, 31. липня 1932.

Лайпціґ (259,3) 12.00 Концерт, **Моравська Острава** (263,8) 19.00 Концерт, **Гільверзум** (296,1) 14.10 Фортепян, 14.50, 19.55 20.40, 21.05 Концерт, **Міляно** (331,4) 12.30 Популярна музика, **Штрасбурґ** (345,2) 19.45 Комедія, 22.30 Танкова музика, **Штутґарт** (360,6) 11.30 Опера, 13.20 Фортепян, **Гельсінґфорс** (368,1) 18.35 Концерт радіоорхестри, **Букарешт** (394,2) 17.00 Легка музика, 19.40 Опера, **Стокгольм** (435,4) 21.00 Концерт солістів, 22.00 Опера, **Рим** (441,2) 17.00 Концерт, 20.45 Оперетка, **Прага** (488,6) 17.00 Концерт з Карлових Варів, **Брюселя** (509,3) 17.00, 21.00 Танкова музика, 20.40 Комедія, **Відень** (517,2) 10.30 Симфонічний концерт, 15.50 Смичковий квартет, **Мінхен** (532,9) 10.15 Концерт, **Будапешт** (550,5) Концерт циганської орхестри, **Харків** (937,5) 15.15, 20.30 Концерт, 18.45 Грам. плити, 24.30 Народні пісні, **Ленінград** (1000) 18.00 Трансмісія з опери, **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 15.50, 19.00 Концерт з Берліна, **Париж** (1724,1) 14.30 Ситківкові змагання за чашу Дейвіса.

Понеділок, 1. серпня 1932.

Лайпціґ (259,3) 16.00 Попул. концерт, **Гільверзум** (296,1) 13.55, 17.10, 19.41 Концерт, **Міляно** (331,4) 20.30 Опера, **Штрасбурґ** (345,2) 20.30 Фестіваль Вагнера, **Штутґарт** (360,6) 10.20 Фортепянові сонати, **Букарешт** (394,2) 20.00, 20.45 Камеральна музика, **Берлін** (419) 16.30 Камеральна музика, **Стокгольм** (435,4) 17.05 Концерт солістів, **Рим** (441,2) 17.30 Концерт, **Брюселя** (509,3) 21.00 Симфон. концерт, **Відень** (517,2) 20.30 Концерт Моцарта, **Мінхен** (532,9) 16.05 Концерт солістів, **Харків** (937,5) 15.10, 18.45 Музика, 21.00 Концерт симфонічної орхестри, **Ленінград** (1000) 18.00 Трансмісія з опери, **Париж** (1724,1) 16.45 Спів. речіталь.

Львівське радіо.

Неділя, 31. липня 1932.

10.00, 12.50, 14.30, 20.00, 22.00 Трансмісія з Варшави, 11.00, 14.00 Трансмісія з Ґдині, 12.50 Трансмісія з Лодзі, 18.20 Концерт, 19.15 Всячина, 19.30 Програма на слідуючий день, 19.35 Технічна скринька, 19.50 Грам. плити, 21.50 Спортові вісти.

Понеділок, 1. серпня 1932.

11.58 Час, 12.10 Пресові вісти, 12.20, 12.45, 15.10, 15.40 Грам. плити, 12.40 Метеор. комунікат, 16.25 Культура подорожі, 16.40, 20.00 Трансмісія з Варшави, 19.15 Всячина, 19.30 Програма на слідуючий день, 19.35 Пресовий комунікат, 19.45 „Свято виниці".

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Артиста Омеляна Неделка прошу негайно подати свою адресу: Юхим Шафарчук, Луцьк, вул. 3-го Мая 28. 2-3

Подяка. Почуваюся до обовязку по виході з тюрми в Равічу, де я сидів як політичний вязень від серпня 1929 р. до 28. липня 1932 р., зложити щиру подяку за матеріяльну і моральну допомогу Вп. п. Поповичевій з Дрогобича і Вп. п. сеніорові д-рові Федакові та Вп. п. Трачевій зі Львова. — **Петро Опирук** з Соколівки, пов. Косів.

—o—

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДОРА, Пансіон **„ОЛЕНА"** поручаємо кімнати з добірним удержанням. Ціни якнайнижчі. 96 3-6

ЕЛЕҐАНТНИЙ покій з повним утриманням або без від серпня. Кадецька 12, двері 8. 127 1—2

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10